

Een
Droom
van
Duisternis

Zesde deel van de lotgevallen van
Symethra

Van dezelfde auteur, in het Phulax-universum:

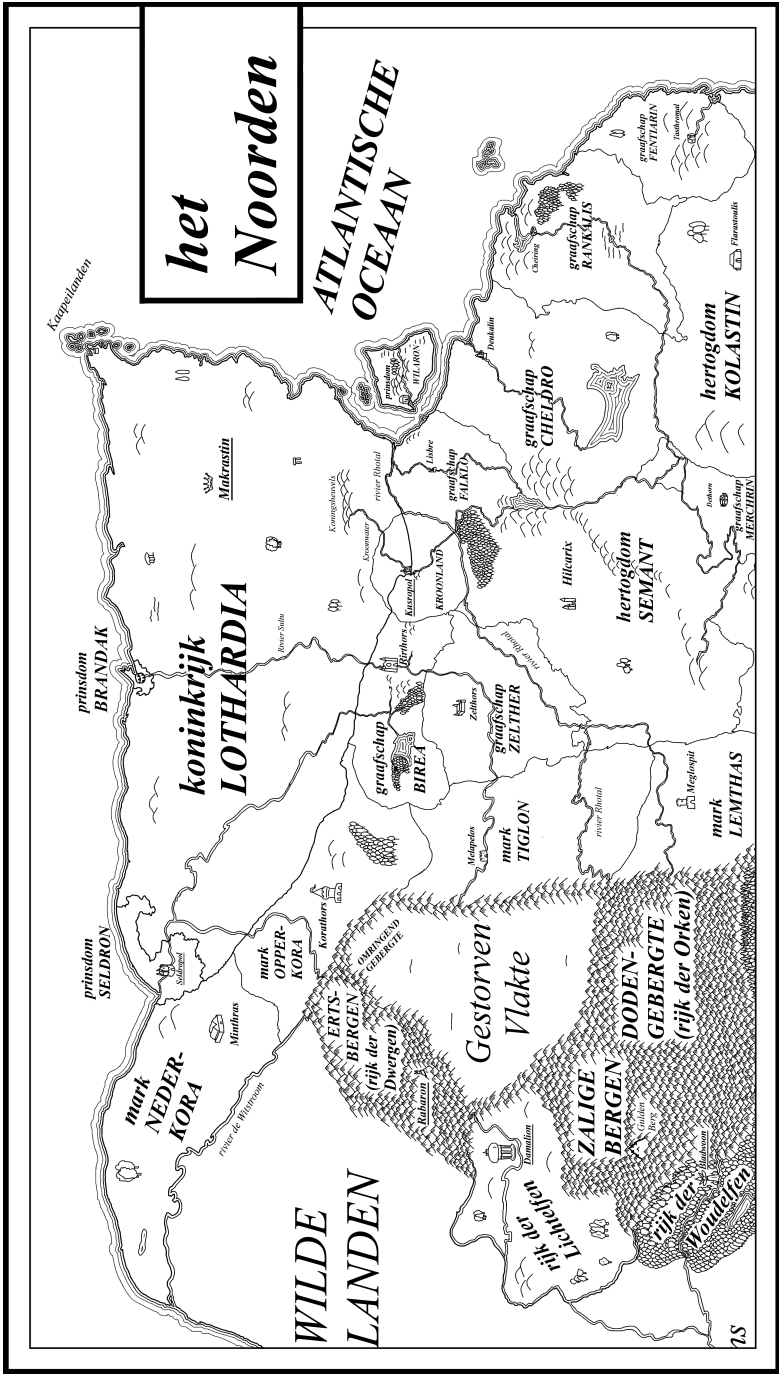
- *Gesluierde Ramen (2010)*
- *Lichtloos Labyrint (2016)*

De Lotgevallen van Symethra:

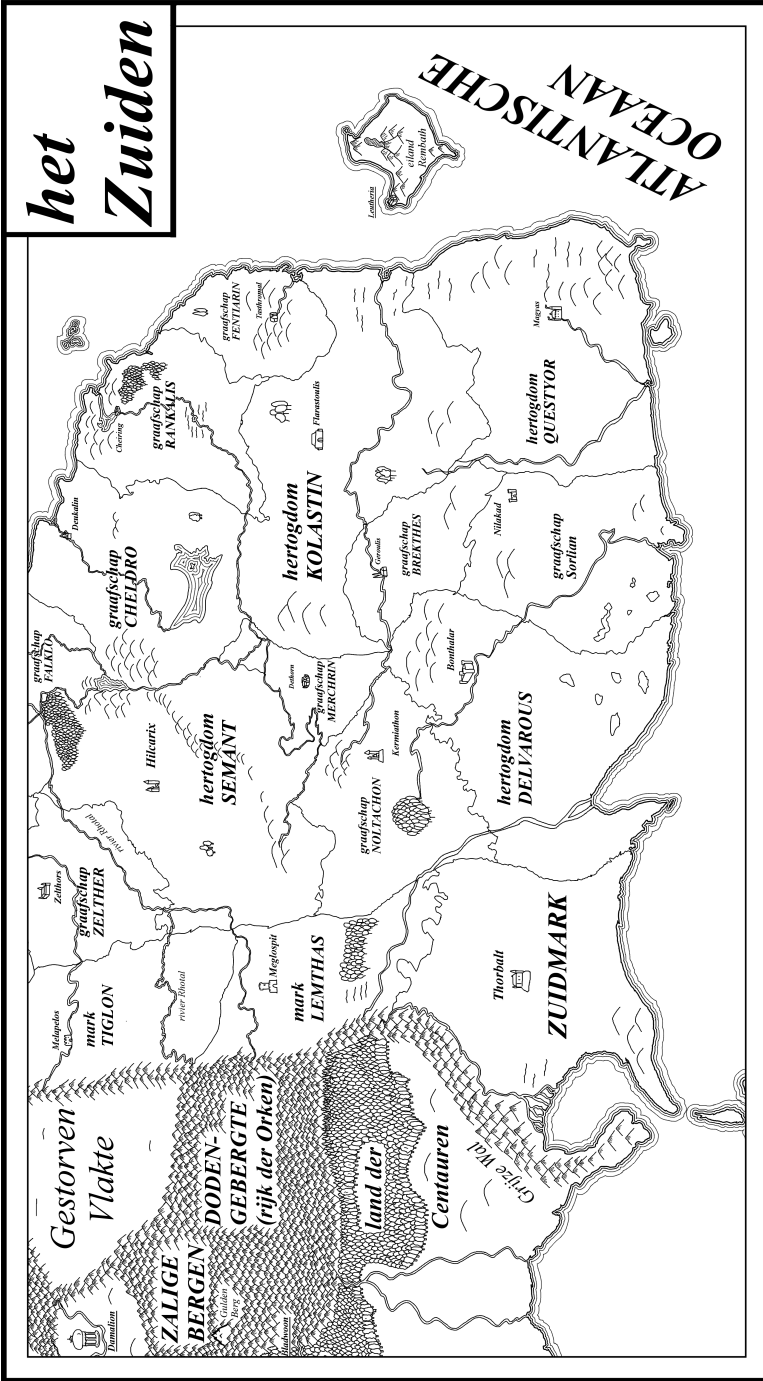
- *Aan de Duisternis Ontsproten (2019)*
- *Splinters van de Duisternis (2020)*
- *De Nieuwe Duisternis (2021)*
- *Keizerrijk der Duisternis (2022)*
- *De Dans der Doden (2022)*

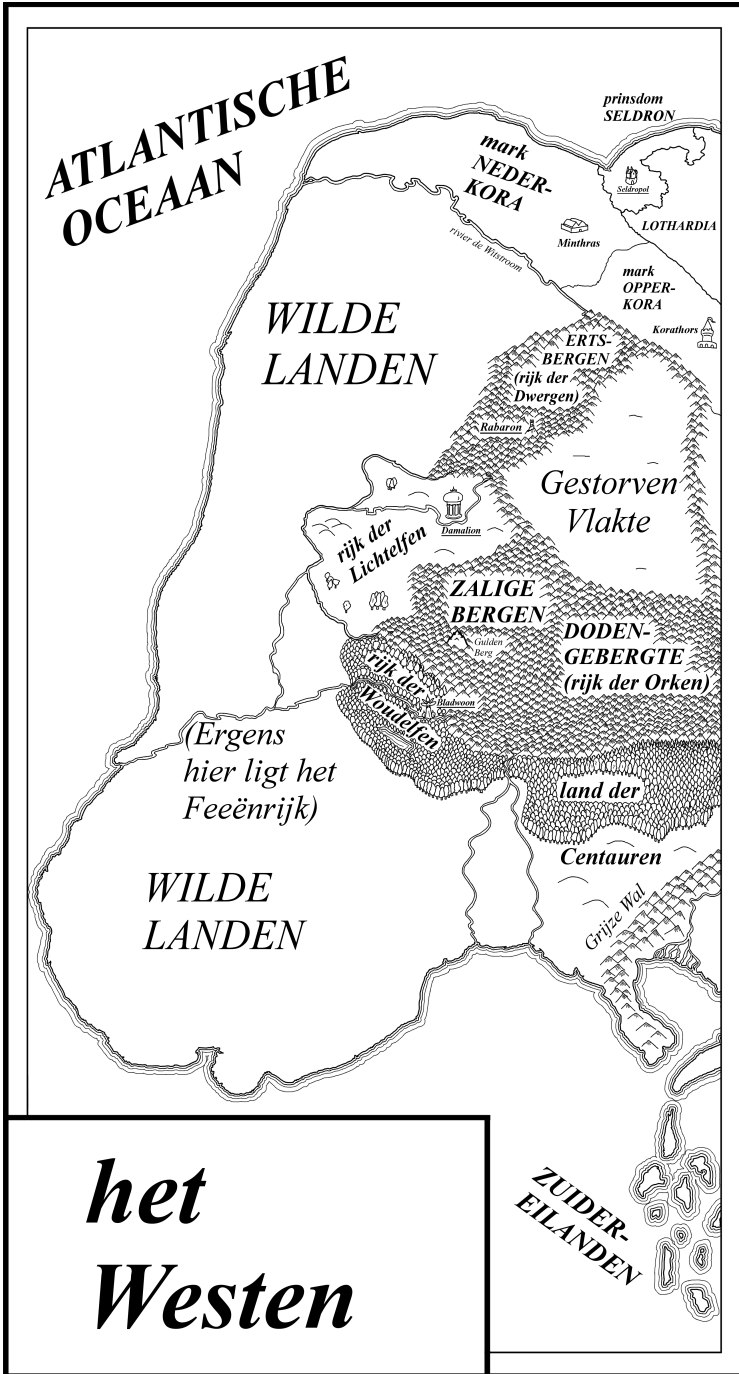
het Noorden

ATLANTISCHE OCEAAN

het Zuiden

Wat voorafging...

Na zware tijden schijnt er eindelijk licht aan de horizon voor Symethra. Nyctoreth, magiër en samenzweerder, was immers geslaagd in zijn boze opzet om de Tien Splinters bijeen te brengen en Noxoran, de Grote Demon, uit zijn gevangenis te bevrijden, waarop deze de Tien Voogden van Sogremenia versloeg, een nieuwe Duistere Oorlog ontketende en het Keizerrijk der Mensen en de Alliantie van het Licht bijna ten val bracht. Bijna, want een aloude voorspelling luidde dat een ongewenst kind het Elfde Zwaard zou vinden en hier Noxoran mee terug in de Geestenwereld zou werpen. En hoewel de Demon meende de voorspelling te slim af te zijn geweest, zag hij over het hoofd dat Symethra ook een ongewenst kind was en slaagde zij erin hem uit de stoffelijke wereld te verbannen, hoewel de Duistere Voogd er nog net in slaagde haar lelijke verwondingen toe te brengen; wonden die echter door de Tien genezen werden.

Symethra kon echter nog geen rust vinden zolang Nyctoreth, die er in de verwarring in geslaagd was te ontsnappen, op vrije voeten rondliep. Hoewel de keizer haar wens om de jacht op Nyctoreth te mogen maken niet geheel waardeerde, heeft hij de opdracht alsnog verleend – weliswaar officieel niet aan Symethra, maar aan Dalos. Na een lange tocht komen Symethra, Dalos en hun vrienden de schurk eindelijk op het spoor in de Zuidmark, waar ze ontdekken dat hij gemene zaak heeft gemaakt met de corrupte bevelhebber Monthales van het grensfort Telmapurx, om de ruïnes van de Verborgen Stad van Kourpach te gaan zoeken in de bergen. De ruïnes blijken echter vervloekt: een vloek die alleen te overwinnen is dankzij Symethra's connectie met de Elf Voogden en haar verborgen aanleg voor magie, evenals onverwachte versterking van Merlijn en de Elfentweeling Imrys en Tharven. In de chaos blijkt Monthales' echtgenote – het brein achter de plannen van de man – niemand minder te zijn dan Morgana le Fay te zijn, die een vreemde chemie met Nyctoreth blijkt te hebben ontwikkeld. Uiteindelijk gaat de stad met Monthales, Tharven en vele anderen ten onder. Morgana wordt gevangengenomen

door Merlijn en Nyctoreth door Symethra en Dalos.

Hoewel ze de nodige verliezen hebben geleden, kunnen Symethra en gezelschap nu op hoopvolle wijze aan de terugreis beginnen, in de hoop dat ze Nyctoreth in Kusropol voor het gerecht kunnen brengen en hij zijn straf niet zal ontlopen. Wat ze echter niet weten, is dat Nyctoreth de nacht voor het begin van de terugreis in zijn cel is bezocht door iemand. Iemand die een oude bekende van hem blijkt te zijn...

VEERTIENDE BOEK:
GERECHTIGHEID

CXCVI. Oude wonden

De tweede zomer sinds de oorlog liep nu op zijn einde. De afgelopen week had het erg veel geregend, maar vandaag begon de lucht eindelijk op te klaren. Grindal, graaf van Birea, had zoals altijd veel te doen. Sinds de oorlog voorbij was, was er meer te doen geweest dan ooit. De schade aan de stad had hersteld moeten worden, evenals aan alle andere gebieden waar de vijand huisgehouden had. Om nog maar te zwijgen van de gemoederen. De meeste bezettingstroepen waren tegen het einde van de oorlog overgelopen, dus er heerste grotendeels een sfeer van verzoening, maar enkelen hadden hier uiteraard niet op zitten wachten en genoegdoening geëist. Wat hen vrijwel onmogelijk gegeven had kunnen worden, want wie kon zeggen welke soldaat precies waar schuld aan had? Bovendien was de grote boosdoener nog altijd op vrije voeten.

Nyctoreth... Jarenlang had dat monster – na alles wat er gebeurd was, kon Grindal het nauwelijks opbrengen om van een man te spreken – onder Grindals neus geleefd en geopereerd. Grindal moest die booswicht vroeger nog gezien hebben, toen de toekomstige aartsschurk nog een melkmuil was geweest. Hij herinnerde zich de vader van die knul, Johanos Neson. Een goede kerel, welhaast een vriend. Grindal had hem lang gekend en graag in vertrouwen genomen. Het had wat met hem gedaan toen hij had gehoord dat Johanos dood was, al die jaren geleden. Blijkbaar was hij tijdens een felle ruzie met zijn vrouw en zoon zo kwaad geworden dat hij, in het bijzijn van zijn zoon, zijn vrouw zo hard geduwd dat zij fataal was verongelukt, waarna Johanos een toeval had gekregen en ook ter plekke was gestorven. Alsof God Johanos gestraft had voor zijn daad... Grindal had het een vreemd verhaal gevonden, want hij had de baron van het Doornenwoud altijd als een joviale en innemende man gekend. Lang nog had hij zich afgevraagd of hij de man wel werkelijk gekend had. Wat was er gebeurd dat hij zich die noodlottige avond zo anders had gedragen? Was al die charme vals geweest of was er een heel andere toedracht? Iedereen wist dat baron Neson erg ambitieus was. Het had Grindal niet onmogelijk geleken dat zo

iemand zich vriendelijker voordeed dan hij was. Toch was hij zich af blijven vragen of er niet in werkelijkheid iets heel anders gebeurd was dan hij gehoord had. Maar wat dan? De rentmeester en de wacht hadden het hele verhaal bevestigd. En die jongen had zoveel verdriet getoond op de begrafenis.

Grindal had zich sowieso weinig raad geweten met die jongen. Hij had overwogen hem uit te nodigen op een jachtpartij of iets dergelijks, als troost, maar uiteindelijk had hij ervan afgezien omdat hij zichzelf ook erg aangeslagen over de hele toestand had gevoeld. De jongen had zich vervolgens lange tijd op Moroulis teruggetrokken en zich nog amper in het openbaar vertoond, dus had Grindal besloten hem verder met rust te laten. Misschien was dat wat die knul nodig had, had hij beredeneerd. De paar keer dat Grindal hem in de jaren daarna had gezien, was het zelfs een beetje teleurstellend geweest. De jongen was dik en stil geworden en leek zich totaal niet bij anderen op zijn gemak te voelen. Grindal had de zoon van Johanos er amper in terug herkend.

Inmiddels wist Grindal natuurlijk beter. De jongeman die als Goljat Neson aan zijn hof verschenen was, was een bedrieger geweest, een plaatsvervanger, zodat de echte Neson onder de naam Nyctoreth in alle rust aan zijn zieke plannen had kunnen werken. Dat Nyctoreth een magiër was gebleken, verklaarde in elk geval een hoop, zoals de plotselinge dood van zijn vader en wellicht ook die van zijn moeder. Het idee gaf Grindal een soort opgelucht gevoel dat hij zich niet in zijn vriend vergist had. Nou ja... Iets in hem zei dat Nyctoreth zijn charmes en wreedheid misschien niet van een vreemde had. Het was nog steeds mogelijk dat Johanos toch niet zo vriendelijk was geweest als hij zich had voorgedaan, of hij de dood van zijn vrouw nu op zijn geweten had of niet.

Het was bizar hoe iemand gewoon twee gezichten kon aannemen. Net als Caldran, de man die Grindal zo gastvrij had onthaald op Leutheria, om vervolgens voor Grindals ogen iemand te vermoorden zodat hij Grindal die daad in de schoenen had kunnen schuiven. Of Grindals eigen lijfarts en luitenant, die vier jaar geleden – het leek al veel langer – waren ontmaskerd als verraders in dienst van Nyctoreth, nadat ze geprobeerd hadden de keizer te vergiften tijdens zijn bezoek

aan Rirthors.

Uiteindelijk was dat allemaal het werk van die gewetenloze schoft geweest. Het was ongelooflijk wat Nyctoreth allemaal had weten aan te richten. Al die aanslagen en andere akeligheden waren maar het begin geweest: met de terugkeer van de Demon, de herrijzenis van het Duister Verbond en een enorme oorlog als klap op de vuurpijl! Hele kastelen waren verwoest, steden waren geplunderd, burchten lagen in puin! Er was zoveel gebeurd dat bijna niemand geloven kon dat de oorlog zo kort geduurd had. Precies twee jaar geleden had Grindal even rustig uit zijn raam over de stad kunnen uitkijken als hij nu deed. Een jaar geleden evengoed. De oorlog was vorig jaar, nog voor de lente was gekomen, begonnen en was middenin diezelfde lente al gewonnen. In nog geen vier maanden tijd was het rijk binnengevallen en al het gebied van noord-Tiglon tot en met Fleriand door de vijand ingenomen, tot en met de hoofdstad aan toe. De keizerlijke raad was naar Lothardia gevlucht en de keizer zelf gevangengenomen. Op 8 april dat jaar was Nyctoreth in Kusropol door de Demon tot keizer gekroond en had alle hoop op een overwinning verder weg dan ooit geleken. En in ruim een maand tijd was de vijand verpletterend verslagen. Men had letterlijk voor het einde der tijden gevreesd en nu moest je jezelf er bijna aan herinneren dat het echt zo erg geweest was.

Bijna. De schade aan de bouwwerken van Rirthors was eigenlijk nog beperkt geweest, maar de gesneuvelde soldaten en vermoorde burgers kwamen nooit meer terug. Er waren mensen gedood, waaronder Grindals eigen zoon Fernal. Anderen waren voorgoed verminkt en dat telde ook. En de figuurlijke wonden die men eraan had overgehouden heelden ook niet zomaar.

Het werk aan al het herstel had Grindal aardig wat reizen door het graafschap opgeleverd, maar tijd voor plezier op die reizen was er niet geweest. Niet dat het hinderde. Sinds zijn thuiskomst van de oorlog voelde hij zich alsof zijn werk het voornaamste was dat hem op de been hield. Zijn zoon was er niet meer en daar zouden jachtpartijen hem alleen maar aan herinneren. De relatie met zijn vrouw Oteira was al langer geleden verkiid, maar de liefde voor Fernal had hen nog

enigszins verenigd. Dat Grindal in de oorlog niet thuis was geweest en haar niet had bij kunnen staan tijdens het verlies van hun zoon en haar eigen krijgsgevangenschap, had hun hereniging na afloop echter vreselijk ongemakkelijk gemaakt. Door het verlies was ze stil en bitter geworden. Daarom had Grindal de bekentenis dat hij tijdens de oorlog een affaire had gehad maar uitgesteld. Toen hij na verloop van tijd toch alles aan haar had opgebiecht, had Oteira vooral afstandelijk en emotioneel gereageerd, met weinig woorden. Kort daarop was ze naar hun buitenslot vertrokken en daar was ze gebleven.

Grindal begreep haar wel. Haar liefde verdiende hij niet, evenmin als haar begrip. Dit was toch alleen maar de druppel geweest die de emmer had doen overlopen. Al voor haar vertrek had hij zich leeg en eenzaam gevoeld. Hij miste zijn zoon. En hij miste de tijd dat ze als een perfect gezin hadden gevoeld, zo lang geleden. Helaas betrapte hij zichzelf er ook op dat hij Lenya miste. Tja, dat was zijn eigen schuld.

Wat schuld betrof had hij in elk geval wat straffen uit kunnen delen voor de oorlog. De jongeman genaamd Sinon, die zich jarenlang voor Goljat Neson had uitgegeven, was, met al wie er nog op Moroulis was achtergebleven, gearresteerd en wegens verraad terechtgesteld. Toch had het Grindal een nare nasmaak gegeven. Die knul was duidelijk geen boosaardig meesterbrein geweest, maar in feite gewoon een naïef marionetje. Hij was, tegen beter weten in, in dat slot blijven zitten tot de dag dat ze hem waren komen halen, te bang om te vluchten of om de hand aan zichzelf te slaan en dus in zijn paniek niet in staat tot enige andere actie dan afwachten. Die blaag was bibberend onder het bed aangetroffen, door iedereen in de steek gelaten, letterlijk in zijn broek plassend van angst. Het was duidelijk dat deze jongen niet tot enige werkelijke beslissing in staat was geweest: Nyctoreths rentmeester Herklon moest het slot al die jaren gerund hebben, terwijl die knul alleen maar in de juiste stoel had hoeven zitten en af en toe naar een ander kasteel had moeten afreizen. Maar de roep om vergelding vanuit het volk en het oordeel van de rechter hadden er niet om gelogen. Die Sinon was medeplichtig geweest aan hoog- en landverraad en had ervoor moeten boeten. Op het schavot had hij zelfs gejanke.

Dat uitgerekend zo iemand gestraft was en de grootste

schurken vrij rondliepen, was wel erg bitter. Er waren een paar van Nyctoreths kopstukken gesneuveld in de laatste slag en die Herklon was na lang aarzelen heimelijk overgelopen – ze hadden veel aan hem te danken gehad – maar had dat uiteindelijk ook met zijn leven moeten bekopen. Het enige kopstuk dat ze eigenlijk hadden kunnen vangen en berechten was Jercho, de vroegere wachtkapitein van Moroulis. De man had het paleis overgegeven zodra hij van de nederlaag van zijn meester en diens bondgenoten had gehoord. Hij had zijn eigen schuld met gemak erkend en uiteindelijk ook de aandelen van andere gevangenen uiteengezet – vooral om duidelijk te maken wanneer hun schuld beperkt was, zoals in het geval van de vrouwen uit het huis van Arminan die Nyctoreth als zijn hofhouding had ingezet. Jercho's schuldgevoel jegens die vrouwen was blijkbaar groter geweest dan zijn berouw over zijn eigen rol in de oorlog. Hij was geen tuig of moordenaar geweest, maar wel een koele, berekenende man die er aanvankelijk van overtuigd was geweest dat Nyctoreths plannen om een goede zaak waren gegaan. En in tegenstelling tot Herklon, had Jercho's trouw nooit gewankeld, hoe afgrijselijk hij de Demon ook had gevonden. De man had zijn lot waardig gedragen, dat moest je toegeven. Op het schavot had hij geen angst getoond, geen haat, geen trots. Zelfs geen verslagenheid. Hij had een korte, professionele knik naar de beul gegeven, alsof hij had geweten dat de man slechts zijn werk deed, waarna hij kalm en gelaten was neergeknield.

Het meest ontevreden over het gebrek aan een executie was de stad Prondors geweest en dat was eigenlijk niet eens over de oorlog gegaan. Die schoft van een Kroisos Volor, die de stad tot aan de herfst vóór de oorlog geterroriseerd had, was naar Rirthors overgebracht om het proces in rust af te kunnen ronden, maar door de oorlog was de boel opgeschort. Toen had Nyctoreth Rirthors ingenomen en al wie zich maar bij hem aansloot gratie gegeven, dus ook Volor. Niemand wist waar hij gebleven was. Hij moest in de chaos ontsnapt zijn, maar Grindal had vernomen dat hij vervolgens in het zuiden van Lothardia was opgedoken. Hij was daar bij toeval Symethra tegen het lijf gelopen, waarop hij haar gevangengenomen had en naar Nyctoreth gebracht in de hoop op een beloning. Waarschijnlijk

had hij die niet gekregen, want de volgende dag was het Duister Verbond op de Koningsheuvels verpletterend verslagen, maar niemand wist of Volor in de slag was gedood of ontsnapt. Beide opties waren niet te bewijzen. Wat de oorlog betrof gaf dat weinig, maar als je bedacht wat Volor de poorters van Prondors allemaal had aangedaan, was het niet zo gek dat het stadje om een afstraffing schreeuwde.

Er schalde gebeier van klokken over de daken van de stad. De middag moest al halverwege zijn. De tijd ging maar verder en verder, zonder dat er een terugweg mogelijk was. Een mens werd ouder en strammer en intussen wist niemand wat de toekomst bracht. Hoe meer je wist wat er allemaal speelde, hoe meer je beseftte hoe onzeker die toekomst eigenlijk was. Het was beangstigend, dacht Grindal soms, want tegelijkertijd kon je je er nooit volledig op voorbereiden. Wie had kunnen voorzien dat iemand werkelijk zo doldriest zou zijn dat hij de Demon zou bevrijden? Wie had kunnen voorzien dat het in deze tijd zou gebeuren? Of juist dat diezelfde Demon zo snel al verslagen zou worden? En wat zou de toekomst nu brengen? Waren er meer van dit soort gevaren? Wat hing de wereld boven het hoofd? De mensen daarbuiten vroegen zich dat voorlopig niet af. Hun zorgen waren van kortere termijn. Eerst maar eens zien dat er vanavond te eten was. Ze zagen weinig gevaar in hun omgeving, zonder te beseffen wat het weer in de lucht boven hen alleen al zou kunnen aanrichten. Tot het eenmaal zover was.

Geklop op de deur deed hem met een zucht uit zijn sombere overpeinzingen komen. 'Ja, wat?'

Een jonge korporaal opende de deur. Hij zag eruit alsof hij gehold had. 'Heer graaf!... Ze... Ze zijn er!'

"Ze zijn er?" Wie?' zei Grindal fronsend.

'De... De helden. Die, eh... die krijger en die, eh... die wonderheks! Met een gevangene!'

Krijger en wonderheks? Waar had die knul het over? Wacht eens... Een heks die wonderlijke dingen had verricht... 'Bedoel je...?'

De jongeman knikte enthousiast. 'Ja, heer! De... De Redster! Ze zijn terug. Ze zijn terug!'

CXCVII. Een uitgebreid reisverslag

Ze gingen net het binnenhof op toen er een bekend gezicht verscheen in de openstaande deur naar de grote zaal. Zijn haar was nog altijd kort en hij leek aardig afgefallen sinds hun laatste ontmoeting, al kon dat ook komen door de wijde zomertuniek die hij droeg, in plaats van alle formele kleren waar ze hem doorgaans in hadden gezien.

Zo informeel als hij eruitzag begroette hij hen ook. De graaf snelde breed glimlachend het bordes af en greep hun handen zoals je deed bij oude vrienden. 'Symethra! Dalos! Wat geweldig jullie weer te zien!'

Symethra kon op haar beurt niet anders dan breed naar hem grijnzen. 'Het is ook erg fijn om u weer te zien, heer graaf.'

Graaf Grindal richtte zich tot de rest van het gezelschap. 'Jullie hebben een heel escorte bij je!' zei hij bewonderend.

'En dat is niet voor niets,' zei Dalos. Hij gebaarde naar de met touwen geboeide man die met een leren kap over het hoofd tussen de soldaten in stond.

De graaf keek met een indringende blik naar de gevangene. 'Is dat wie ik denk dat het is?'

Kallin ging triomfantelijk naast de man staan. 'Heer graaf, ik presenteer u: Nyctoreth!' En hij trok de kap van het hoofd van de man.

Nyctoreth zag er bleek en afgetobd uit, zijn haar lang en onverzorgd, met een volle baard van enkele maanden die zijn halve gezicht haast verborg. Even keek hij de graaf aan, maar toen liet hij, zoals altijd, zijn ogen naar de grond zakken. Zo was hij al de hele reis: stil, mat en verslagen. Het vuur in zijn ogen was niet teruggekomen. Hij leek helemaal opgegeven te hebben.

De graaf ging recht voor hem staan. 'Zo... Eindelijk sta ik oog in oog met de grote Nyctoreth.'

Nyctoreth keek hem opnieuw even aan, maar zijn houding veranderde niet. 'We hebben elkaar al eens ontmoet,' zei hij vlak.

'Ja, dat weet ik,' zei de graaf nonchalant. 'Op de uitvaart van je ouders, meen ik,' voegde hij er op wat ruwere toon aan toe.

Het bleef even stil. De graaf zette een stap naar voren zodat hij heel dicht bij Nyctoreth stond. 'Heb jij hen vermoord?' vroeg hij zachtjes.

Nyctoreth zweeg echter. De graaf greep zijn schouder en herhaalde de vraag luider en feller: 'Heb jij ze vermoord?'

Nyctoreth slaakte een geruisloze zucht, keek de graaf weer in de ogen en antwoordde: 'Niet met opzet. Maar... ja.' Er was geen schaamte in zijn stem, maar ook geen trots.

De graaf staaarde hem walgend aan.

'Burggraaf Anthalin,' voegde Nyctoreth er droogjes aan toe. 'Dát was opzet.'

'En met hem vele anderen,' zei de graaf wrokkig, 'die je waarschijnlijk te weinig interesseerden om bij name te kennen.'

Het bleef weer even stil. Nyctoreth staaarde de graaf aan, alsof hij een venijnige opmerking terug ging maken, zoals dat hij de zoon van de graaf wel bij name had gekend. Maar in plaats daarvan liet hij zijn ogen weer zakken en zei onverschillig: 'De meeste, ja.'

'En het interesseerde je niet hoe iedereen die een dierbare verloor zich voelde?' zei de graaf. 'Terwijl je dat toch zelf had meegemaakt? Ik kan je zeggen dat ik weet hoe het voelt. En als het aan mijn gevoelens lag, zou je lijk hier binnen een uur aan de poort hangen, zoals je hier met die arme, kreupele meid hebt laten doen. En dan ook de hele behandeling die je haar gegeven hebt. Wees maar blij dat ik vind dat ik zaken als rechtspraak en keizerlijk gezag moet respecteren.' Hij wendde zich met ingehouden woede af. 'Uit mijn ogen met dit... dit beest!' De graaf spuwde het laatste woord zowat.

Twee soldaten duwden Nyctoreth in de rug en begonnen hem mee te voeren, terwijl luitenant Himro hen voorging naar de kerkers. De rest van het gezelschap keek hen na.

'Excuseer dat ik mij even liet gaan,' zei de graaf zuchtend. 'Ik heb heel vaak nagedacht over wat ik allemaal tegen dat monster zou willen zeggen. Maar het helpt niet echt om me beter te voelen.'

'Nee, maar ik begrijp u,' zei Symethra. 'Ik begrijp het erg goed. Toen ik de poort daarnet weer zag, voelde ik me ook even niet zo lekker. En zo zijn we onderweg langs nog een paar plekken gekomen.'

‘Ja...’ zei de graaf, somber knikkend. ‘Welnu, misschien moeten we ons maar weer eens richten op het feestelijke feit dat jullie terug zijn. Met het grootste deel van jullie ploeg nog intact, zie ik. Kallin, Sabeth, Lenya: welkom op het Heeresteen, de grafelijke burcht van Rirthors. En Jolaus, oude vriend, erg goed om jou ook terug te zien. Hemel, kerel! Wat hebben ze met je voet gedaan?’

‘Lang verhaal, heer,’ zei Jolaus. ‘Maar ik ben allang blij dat ik verder nog leef.’

‘Jullie hebben me duidelijk een hoop te vertellen,’ zei de graaf. ‘Maar waarom hebben jullie niet laten weten dat jullie hierheen kwamen?’

‘We reizen liever met stille trom,’ zei Dalos. ‘Als niemand onze route kent, is de kans dat er ergens een valstrik klaarstaat ook veel kleiner. Maar er is onderweg niets gebeurd.’

‘Laten we erop toezien dat dat zo blijft,’ zei de graaf. ‘Maar voor nu stel ik voor dat jullie allemaal mijn gasten zijn. En denk erom: ik wil heel het verhaal horen!’

‘Gut, wat een geweldig verhaal weer,’ zei de graaf bewonderend, en hij schonk zichzelf nog wat wijn in. ‘Kourpach... Morgana... Niet te geloven. En hoe is het daarna in dat fort afgelopen?’

Dalos schoof zijn lege bord opzij. ‘Daar gingen ze een soort schoonmaak houden. Eerder een kleine dan een grote, maar toch... We hadden alleen geen tijd om erbij te zijn, want het was al herfst en we moesten de bergen nog door.’

‘Oh?’ zei de graaf. ‘Ik zou denken dat jullie die bergen wel even beu waren.’

‘Dat waren we ook wel,’ zei Lenya. ‘Maar een uitnodiging om naar de Elfen te gaan, sla je ook niet zomaar af.’

De graaf trok verrast zijn wenkbrauwen op. ‘Echt waar, naar de Elfen?’ zei hij nieuwsgierig. ‘Nou ja, dat kan ik begrijpen.’

‘Er waren nog wel een paar andere dingen die meespeelden in de beslissing,’ zei Symethra met een gegeneerd lachje. ‘Het leek ons de veiligste route en het was tegelijkertijd ook wel zo aardig om Imrys niet alleen naar huis terug te laten keren. Maar eerlijk is eerlijk, we waren ook gewoon erg benieuwd.’

‘Ja, ja, ja!’ zei de graaf grijnzend. ‘En? Vertel!’

‘Nou, die tocht was echt geen pretje, want het begon al aardig koud te worden in die bergen. Maar we zaten goed ingepakt en waren goed bevoorraad, dus we hoefden ons geen zorgen te maken, als we maar niet verdwaalden,’ zei Dalos. ‘Maar Imrys leek wel in die bergen te wonen, zo goed wist ze de weg daar!’

‘En moest er dan ook nog een escorte mee? Voor het geval dat?’

‘Wat daar woont waagt zich in die maanden niet veel buiten,’ zei Kallin. ‘Orken komen gewoonlijk niet zo zuidelijk – dat ze dat tijdens de oorlog wel deden was echt uitzonderlijk. En als er nog mannen van Nyctoreth of Monthales in die bergen zwierven...’

‘Ja, die waren dan vast niet best af,’ zei de graaf. ‘Arme drommels zou je bijna zeggen.’

‘Ik kan me voorstellen hoe koud je het hebt met te weinig kleren aan je lijf,’ zei Jolaus. ‘Ik moest de hele dag stilzitten op die snertezel.’

‘Maar jullie kwamen er dus heelhuids door?’

‘Ja,’ zei Dalos. ‘En we werden meteen al opgewacht.’

‘Door Elfen?’

‘Nee, Centauren,’ zei Sabeth. ‘We betraden hun land. En ze hadden al van Merlijn gehoord dat ze ons konden verwachten, dus stonden ze klaar om ons op te wachten.’

‘Lange haren, grote baarden en blote basten,’ zei Lenya. ‘Spannend, hoor.’

De graaf lachte luidkeels. ‘Klinkt als iets voor jou, ja!’

‘Mwah,’ zei Lenya, ‘ik vond de onderkant wat minder.’

‘Maar een hartelijke ontvangst dus?’ zei de graaf.

“‘Hartelijk’ is een groot woord,” zei Symethra. ‘Net als “vriendelijk”. Ze zijn nogal... hoe zeg je dat? Heetgebakerd... De een wat bars, de ander wat luid, maar geen van allen echt vrolijk. En vooral trots. Maar dat laatste maakt dat hun gastvrijheid bijna heilig voor ze is. Een beetje tegenstrijdig eigenlijk, in onze ogen. Vreemden mogen in principe hun land niet in, maar als je als gast erkend wordt, wordt je met een soort trotse eer onthaald.’

‘Trots en eer zijn de goede woorden, ja,’ zei Kallin. ‘Niets is zo heilig voor hen als hun eer. Ze komen altijd hun woord na en

ze staan erop al hun schulden te vereffenen. Voor hun gevoel stonden ze eigenlijk bij Symethra in het krijt voor haar overwinning op de Demon. Anders hadden ze ons vast geen verblijf en doortocht toegestaan, denk ik.'

'Dat is niet helemaal waar,' zei Sabeth. 'Imrys stond voor ons in en die was blijkbaar sowieso al welkom.'

'Ja, goed,' zei Kallin. 'Maar ik denk wel dat ze ons dankzij Symethra's reputatie minder zagen als aanhang van Imrys.'

'Maar hoe leven ze daar nou eigenlijk?' zei de graaf. 'Daar is zo weinig over bekend. Hebben ze huizen, burchten, dorpen?'

'Nee, in principe leven ze in de natuur,' zei Symethra. 'Ze trekken rond in kleine stammen. Maar tegen de herfst slaan ze kamp op, in een soort grote hutten van twijgen of, indien mogelijk, in grotten. Terwijl de mannen jagen en strijden, zijn het de vrouwen die vruchten verzamelen en kamp bouwen. Je zou dan gaan denken dat hun mannen dus duidelijk de baas zijn, maar binnen het kamp maken de vrouwen eigenlijk de dienst uit.'

'Tja, daar hoor je al bijna nooit wat over,' zei de graaf. 'De Centauresen...'

'Zagen er ook wel spannend uit,' zei Lenya droogjes. 'Maar al met al zijn Centauren net Mensen, alleen wat primitiever. Ze verbouwen geen graan, maar leven van de jacht en wat ze in de natuur kunnen verzamelen. En ze zijn erg goed in het maken van allerlei gereedschappen, van hout, steen en been. Of wapens, want smeden doen ze niet.'

'Net Mensen, ja,' zei Jolaus. 'Alleen met een gekke neiging om af en toe met hun hoofd te schudden als een hond of een soort briesend paard. Met al die woeste manen wapperend.' Hij deed de beweging even na en briede erbij, tot ieders vermaak.

'En die stammen hebben dus allemaal wat andere kleuren haar en huid,' zei Sabeth. 'Ik heb bruin gezien, zwart, vaal, wit...'

'Heb je het nu over hun haar of hun huid?' zei de graaf.

'Allebei. Alleen blond haar was nogal zeldzaam,' zei Sabeth.

'Maar goed,' zei Dalos, 'we trokken daar dus doorheen terwijl de herfstbladeren vielen en het steeds kouder werd. En al die Centauren liepen maar in hun naakte lijf rond, alsof het ze helemaal niet deerde.'

'Dat lijkt me 's nachts toch erg koud,' zei de graaf.

‘Dan slapen ze in de hutten of grotten, tegen elkaar aan,’ zei Dalos. ‘Maar zo trokken we dus door hun land en bereikten we tegen begin december de grens met het Woudelfenrijk.’

‘Oh, die zijn geweldig!’ zei Lenya. ‘Ze vliegen zelfs een beetje!’

‘Ze kunnen zich verschrikkelijk goed verborgen houden,’ zei Sabeth. ‘Nog beter dan de Centauren. Maar omdat wij met Imrys reisden werden we juist met open armen en vooral nieuwsgierigheid onthaald.’

‘Hebben zij hun woningen een beetje hersteld sinds de oorlog?’ vroeg de graaf.

‘Gemakkelijk zelfs,’ zei Symethra. ‘Blijkbaar zijn het razendsnelle bouwers. Maar de vijand had lang niet elke nederzetting ontdekt, laat staan verwoest. Ze hebben de bosbrand die Noxorans Draken hadden veroorzaakt, gemakkelijk weten te stuiten, met kanalen en tegenbrandjes. Dat doen ze al eeuwen zo. Ze zijn verschrikkelijk handig.’

‘Maar hun hoofdstad was wel verwoest, toch?’ zei de graaf.

‘Oh ja,’ zei Symethra, ‘maar tegen de tijd dat wij er aankwamen, was die allang herbouwd. En blij toe, want die bereikten we kort na het begin van de winter pas.’

‘Dus dat werd een Elfse kerst, min of meer,’ zei Dalos.

‘Heel bijzonder,’ zei Sabeth. ‘En heel gastvrij.’

‘Zijn jullie er lang gebleven?’ vroeg de graaf.

‘Tot en met de dooi in februari,’ zei Symethra. ‘We zijn vervolgens via het Dryadenbos, waar de Nymfen en Faunen wonen, naar het Lichtelfenrijk gegaan. Dat gingen we binnen op de dag dat de lente begon, maar we kwamen pas in mei bij hun hoofdstad aan. En die stad.... Ja, hoe moet je die beschrijven?’ Ze keek naar Sabeth.

‘Alsof alles van zacht licht was,’ zei Sabeth. ‘Die gladde muren, die vloeren, de fonteinen... Zo vredig, zo harmonieus. Je zou denken dat de oorlog er nooit geweest was. Minder dan een jaar daarvoor had heel die stad in puin gelegen, maar het zag eruit alsof er nooit iets gebeurd was. Maar ik denk dat ze hulp bij het herbouwen hebben gehad. Van de Feeën. Want we hebben niet alleen koning Mesron daar gezien, de oom van Imrys, maar ook Yannora, de Feeënkoningin.’

‘Ja, die kunnen het erg goed vinden,’ zei Lenya een beetje

grinnikend.

‘Ach, jij!’ zei Sabeth. ‘Niet insinueren! We hebben daar in elk geval een hoop moois gezien. Vooral met hun lentefeest, met meer bloemen dan je ooit gezien hebt.’

‘En zo trokken we uiteindelijk naar het Dwergenrijk,’ zei Dalos. ‘En hun hoofdstad... Het is een stad onder de grond, onder de bergen. Er is nauwelijks daglicht en toch is het helemaal niet donker.’

‘Wanden van marmer, graniet en kristal,’ zei Sabeth. ‘En ze zijn helemaal niet zo bars als ik dacht. Dat is vooral het karakter van hun koning Rabar. Maar de meeste van hen zijn gewoon goedgeluimde harde werkers. De Centauren zingen en lachen alleen tijdens hun feestmalen en dan klinken ze nog erg stoer en luidruchtig. De Dwergen zingen juist als ze aan het werk zijn, brommend en neuriënd.’

‘Zijn jullie dan in de mijnen geweest?’ zei de graaf.

‘Dat niet,’ zei Jolaus, ‘maar we mochten wat werkplaatsen bezichtigen. En met een reden.’ Hij tilde zijn rechtervoet op en klopt erop. Het gaf een hol, hard geluid. ‘Ze hebben een kunstvoet voor me gemaakt.’

‘Ik zag het, ja,’ zei de graaf. ‘Is dat niet zwaar?’

‘Nee, integendeel. Ik weet niet hoe ze het doen, maar ze kunnen hun metaal vederlicht maken. Ik heb het juist op aanraden van koning Mesron door de Dwergen laten doen. Het lijkt zelfs of dit ding een beetje mee buigt als ik erop loop. Maar het is wel flink wennen, lopen op een voet zonder gevoel erin. Ik denk dat het nooit zo goed zal lopen als op twee echte, gezonde voeten, dus ik blijf voorlopig die stok erbij gebruiken.’

Het werd even stil. De graaf was duidelijk onder de indruk van Jolaus’ verwonding, maar ook van hoe hier iets op gevonden was.

Symethra besloot maar verder te gaan: ‘Overal waar we geweest zijn, kregen we een klein escorte mee. Dat was een beetje omdat we toch vreemden waren, een beetje omdat we zo’n belangrijke gevangene hadden en een beetje als een soort eerbetoon. Nou gaf dat weinig bekijks in eigen land en ze werden bij elke grensovergang afgelost door een nieuw escorte, maar dat Dwergenescorte was een ander verhaal, want bij de grens van Opper-Kora bleek geen escorte van de markgraaf

klaar te staan. Dus de Dwergen hebben ons tot aan Korathors begeleid.'

'Je zou denken dat ze daar toch wel contact met de Dwergen hebben,' zei de graaf verrast.

'Dat zijn vooral de kooplui en de Mensen die aan de rand van de bergen leven,' zei Symethra. 'De heren in Korathors worden door de Dwergen een beetje als verwaande bemoeials gezien en zij zien op hun beurt de Dwergen als lastige burens met een grote mond. Het is nogal onmogelijk om het verkeer aan die grens helemaal onder controle te houden, ziet u. De markgraaf probeert blijkbaar van oudsher steeds zijn recht te doen gelden en dat geeft... nou ja, niet echt vijandigheid, maar wel een hoop gekibbel en haantjesgedrag. We hebben onze volmacht daar dus vrij vaak moeten laten zien om doorgang te krijgen. Maar de markgraaf zelf snapte de hint meteen. Hij stuurde meteen een ijlbode naar Kusropol en regelde alsnog een Menselijk escorte voor de rest van de reis...'

'... want hij wilde natuurlijk niet voor de Dwergen onderdoen!' zei Lenya luid.

'Van daaruit hebben we zoveel mogelijk de Oude Heirbaan gevolgd,' zei Symethra. 'We zijn er een paar maal van afgeweken om in Birea wat interessante plaatsen aan te doen.'

'Plaatsen van vroeger?' zei de graaf veelbetekenend.

'Ja, maar niet alleen voor ons,' zei Dalos. 'We zijn op Moroulis langs geweest.'

De graaf moest daar hartelijk om lachen. 'Ach, wat leuk voor die kerel! Zijn oude huis!' zei hij ongemeend.

'Tja, we waren ineens toch wel erg benieuwd hoe het eruit zag, de plek waar zo'n gek opgegroeid is,' zei Jolaus. 'Al met al niet echt spannend. Nou ja, een interessanter bouwwerk dan Zirlis, dat wel. En nogal verscholen, in dat bos. Maar eigenlijk een heel normaal kasteel, niet de griezelige donkere schuilplaats die je je erbij voorstelt.'

'Wat vond hij er zelf van?' zei de graaf.

'Hij reageerde nogal mat, ongeïnteresseerd,' zei Lenya. 'Precies zoals vanmiddag eigenlijk. Hij zegt de hele reis al erg weinig en emoties zie je ook niet.'

'Heeft hij ook geen vluchtpogingen gedaan dan?'

'Nee, gek genoeg niet,' zei Dalos. 'Nou is hij ook wel continu

in de gaten gehouden, want we wilden hem geen kans geven. Maar hij heeft het zelfs niet geprobeerd.'

'Ik vond hem al een erg uitgebluste indruk maken, ja,' zei de graaf. 'Alsof het hem allemaal niet meer schelen kan.'

'Ja, dat is zo vreemd,' zei Symethra. 'Gewoonlijk had hij graag het laatste woord willen hebben. Dan had hij zijn daden er nog eens lekker in gewreven bij u of u gewoon uitgelachen en op uw schoenen gespuwd. Maar zoals u zegt, hij lijkt de zin niet meer op te kunnen brengen. Hij ontkent niet wat hij op zijn kerfstok heeft, maar hij lijkt er ook niet meer trots op te willen zijn. Alsof alle vechtlust uit hem verdwenen is sinds de dag dat we hem arresteerden.'

'Wie zal het zeggen?' zei de graaf. 'Ik heb er in elk geval geen medelijden mee. Zeg, hoe ging het met Ragas? Heeft hij dat leen weer een beetje op orde gekregen?'

'Oh, ik denk het wel,' zei Dalos. 'Als u geen nieuwe baron benoemt, kunt u er nog eens een mooi jachtslot van maken,' voegde hij er droogjes aan toe.

'Hè, bah, doe mij een lol,' grinnikte de graaf. 'Ik ga me daar een beetje vakantie houden in het slot waar die schoft woonde. Nee, ik denk dat ik Ragas de titel schenk als die rat dood is. Hij heeft zo hard meegeholpen om in mijn afwezigheid de hele zaak hier draaiende te houden. En daar heeft hij ook nog opgesloten voor gezeten toen de vijand kwam.'

'Waarom geef je het hem dan niet nu al?' zei Lenya. 'Het is toch een leen? Dan is het toch niet van die smeerlap?'

'De titel en het leen zijn ingetrokken, ja, maar zolang hij leeft worden ze niet opnieuw vergeven; dat is de wet,' zei de graaf. 'Wat mijn oude buiten betreft weet ik trouwens niet of ik daar nog wel zal komen. Maar vrouw heeft zich er teruggetrokken. Ze wordt hier te veel aan onze zoon herinnerd, zegt ze. Maar alles wat er in de oorlog gebeurd is, heeft onze verstandhouding ook geen goed gedaan. Ze heeft een hoop gezien en meegemaakt in mijn afwezigheid. En dat is natuurlijk nog niet alles. Dus voorlopig ziet ze me liever niet, zei ze, en daar is nog geen verandering in gekomen. Ik begrijp het wel,' zei hij zuchtend. 'Ik begrijp het erg goed.'

Het werd even ongemakkelijk stil. Ze hadden nog helemaal niet stilgestaan bij hoe het de graaf sinds de oorlog was

vergaan.

Wonderlijk genoeg was het Sabeth die de stilte verbrak: 'Maar het lijkt me voor u ook niet erg gemakkelijk om hier zo alleen te zijn.'

De graaf knikte met een wrange blik. 'Niet altijd, nee. Uiteindelijk begint het ook wel te wennen. En ik moet toch iets... Nou ja... Waar zijn jullie daarna nog geweest? Prondors?'

'Dat hebben we wel overwogen, maar het leek ons toch geen goed idee,' zei Symethra en ze wisselde even een blik met Sabeth. 'Maar Zirlis hebben we wel even aangedaan.'

'Daar is ook niet veel van de oude garde overgebleven, ben ik bang,' zei de graaf.

'Klopt,' zei Jolaus. 'Het slot heeft niet veel schade geleden, maar ze zijn nog altijd onderbezet. De nieuwe baron is volgens mij wel wat initiatiefrijker dan zijn oom was. God zegene de oude baron voor zijn moed, natuurlijk, maar de nieuwe baron is hard bezig met het rekruteren van nieuwe krachten en staat ook meer open voor de klachten van zijn horigen.'

'Wie is uw erfgenaam nu eigenlijk, graaf?' flapte Dalos eruit tegen de graaf.

'Oh, een neef,' zei de graaf onverschillig. 'Zoon van mijn vaders jongste broer. Hij is de burggraaf van Alcador. Maar ga verder.'

'Nou, we zijn daarna nog van de Heirbaan afgebogen om naar het zogeheten Dorpsland te gaan,' zei Symethra. 'Om het graf van mijn vader te zien. En van alle anderen...'

'Nog meer werk van dat monster,' zei de graaf.

'Nou ja,' zei Dalos, 'het ging er niet om dat *hij* het moest zien of zo. Het is meer... Je bent in de buurt en dan moet je toch even gaan kijken.'

'Het is echt vreselijk,' zei Sabeth. 'Al die verwoeste huizen die daar gewoon zijn blijven staan. En die steen met al die namen erop.'

'Ik had daar een moment dat ik even... niet goed werd,' zei Dalos. 'Dat ik het liefst zijn kop op die steen kapot geslagen had.'

'Zonde van de steen,' zei Lenya.

'Ik heb hem daar wat dingen in zijn oor gefluisterd,' zei Kallin grimmig. 'Terwijl die kap er nog overheen zat. Heeft hij

vast niet prettig gevonden.'

'En daarna zijn we via de heuvels gegaan, net als toen,' zei Symethra. 'Dan konden we ook nog even langs het graf van Andria's vader.'

'Nog zo'n meesterwerk,' zei de graaf.

'Tja,' zei Dalos. 'En nu zijn we hier. Ook een plek waar hij heeft huisgehouden. Het is wel ironisch. We zijn zo lang onderweg geweest en we hebben zoveel moois gezien, dat je bijna zou vergeten hoe erg het allemaal is. Ik ben haast blij dat ik er zo op het einde even flink aan herinnerd wordt.'

'Omdat het je eraan herinnert hoe graag je hem gestraft wil zien,' zei Symethra. 'En nu is het bijna zover.'

'En jullie hebben er als leeuwen voor gevochten,' zei de graaf. 'Bravo. Hebben jullie al nagedacht over wat je gaat doen als het straks eindelijk achter de rug is?'

Even bleef het stil, dus Symethra antwoordde maar: 'Nagedacht wel, maar nog niet beslist.'

De graaf knikte langzaam. 'Eerlijk gezegd verwacht ik niet dat jullie hier weer komen wonen. Maar weet dat jullie allemaal welkom zijn. En wat de laatste etappe betreft: ik ga graag mee naar de berechting. Ik zal met alle plezier getuigen en daarmee mijn steentje bijdragen. Dat verdienen alle slachtoffers.'

CXCVIII. De driehoek

Uiteindelijk ging iedereen van tafel en gaf de graaf het personeel opdracht om iedereen kamers te wijzen.

‘Oh, Symethra, Dalos... Jullie oude kamers staan nog leeg,’ zei hij. ‘Voel je vrij er eentje te betrekken. Of allebei, net wat jullie willen.’

‘Ze zijn vlakbij elkaar,’ zei Symethra. ‘Wil jij mijn oude kamer anders, moe?’ Ze wist dat Sabeth niet graag alleen op een vreemde kamer sliep.

‘Oh, eh... misschien,’ zei Sabeth voorzichtig. Maar het idee dat Symethra vlakbij zou zijn stond haar duidelijk aan.

‘Wij weten de weg al,’ zei Dalos. ‘Gaat u mee, m’vrouw?’

‘Doe maar luxe,’ zei Jolaus, terwijl hij met behulp van zijn stok naar de deur hinkte. Kallin volgde hem kalmpjes. Alleen Lenya bleef afwachting zitten, terwijl de rest de kleine eetzaal verliet.

‘Moet je niet mee?’ vroeg de graaf.

Ze schudde kalmpjes haar hoofd. ‘Ik wilde nog even rustig bijpraten, met een oude vriend. Als dat mag.’

De graaf glimlachte. ‘Graag zelfs. God, je bent zo een hele dame.’ Hij wees naar haar knot. ‘Ik kan er maar niet aan wennen dat dat je echte haar is. Het is zeker flink lang nu?’

‘Ik heb het van de herfst zelfs nog een keer afgeknipt,’ zei ze. ‘Om me gemakkelijker te vermommen. Maar ik hoop wel dat ik nu klaar ben met die pruiken. Dit voelt veel vrijer.’

‘En zo’n japon?’

‘Nee, die niet echt. Maar het voelt wel mooi. Vrij voelde ik me meer in een broek, gek genoeg. Terwijl dat je benen toch flink inpakt. Maar ik kan er beter in bewegen. Ach, het is allemaal beter dan die blote jurken van vroeger. Hm?’

‘Nou je het daar over hebt,’ zei de graaf. ‘Wat ga je doen? Terug naar huis?’

Lenya schudde haar hoofd. ‘Nee, ik mis mijn zusjes wel, maar ik ben liever vrij dan dat ik daar weer heen ga om weer voor Desistros te werken en in zo’n hoerenkast te zitten. Misschien heeft ‘ie wel wat anders voor me, maar ik zou denk ik niet om hem heen kunnen.’

De graaf grinnikte. 'Wil je geloven dat ik tegenwoordig brieven wissel met die man?'

'Jij liever dan ik,' zei Lenya ongelovig. 'Waarom doe je dat in vredesnaam?'

'Contacten onderhouden,' zei de graaf zuchtend. 'Je weet maar nooit of ik hem nog eens nodig heb.'

'Je gaat toch geen geld van hem lenen, hè?' zei ze ineens. 'Voor de reparaties of zo?'

'Nee, nee. Dan had ik dat trouwens allang gedaan. Maar ik ben niet gek. Ik ga mij niet afhankelijk maken van de Leutherische banken. Ik kom er niet graag achter wat dat voor gevolgen heeft. Dan duurt het maar wat langer.'

'Goed zo,' zei Lenya. 'Erg verstandig.'

'De keizer ziet het anders,' zei de graaf somber. 'Die heeft zelfs nog meer geleend dan eerst.'

Lenya sloeg haar ogen ten hemel. 'Ach, ja, hofpolitiek. Weinig anders dan het gekonkel in dat slangennest dat ze de Vrijstad noemen. Pfff! Een stad vol gevrij zullen ze bedoelen.'

'Tja,' zei de graaf. 'Ik dacht ooit dat ik wel dicht bij dat Hof zat, maar eigenlijk heb ik er mijn buik vol van.'

'Ook van hem?' vroeg Lenya.

De graaf aarzelde even. 'We waren altijd wel goed, maar... Ik weet niet waar het aan ligt. We hebben elkaar sinds mijn terugkeer naar Birea niet meer gezien. Zijn brieven zijn ook zakelijker Alsof er iets bekoeld is of iets dergelijks. Misschien heeft hij er op een of andere manier lucht van gekregen dat ik een andere mening over jullie missie had dan hij. Dat ik zijn spelletje met die volmacht nogal onvolwassen en nutteloos vond.'

'Of hij is ook jaloers op jou,' zei ze, 'vanwege jouw status als oorlogsheld.'

'Ach, dat valt allemaal ook wel mee,' zei hij. 'Misschien ligt het wel aan mijzelf. Misschien heb ik last van hoe hij Symethra en mij behandeld heeft. Misschien lees ik daardoor in die brieven een ondertoon die er niet is?'

'Misschien,' zei ze. 'Of heeft hij misschien gehoord van... onze affaire?'

'Dat is een soort openlijk geheim zo onderhand,' zei hij. 'Niet dat iemand jouw naam kent of zo. Maar de keizer heeft er ook

wel eens een maîtresse op nagehouden sinds hij weduwnaar is. En je maakt me echt niet wijs dat die allemaal van adel waren. Dus nee, als hij me dat aan zou rekenen... Zijn vader had zelfs affaires met mannen. En die was geen weduwnaar! Dus als je daar mee weg kunt komen, dan hier zeker mee.'

Lenya knikte peinzend en verschoof het onderwerp maar wat. 'En je vrouw? Weet die wie ik ben?'

De graaf knikte. 'Ja, maar ze spreekt er niet over, denk ik. Dat is wat ze vooral heeft getoond. Kille stilte. En gelatenheid.'

'Gelatenheid?'

'Oteira zag al jaren dat we een beetje... uit elkaar groeiden. We hadden steeds minder contact, sliepen alleen nog maar apart. Dit was zo'n beetje de genadeklap.'

'En nu zit ze in dat slot, helemaal alleen,' zei Lenya. 'Heb je nog overwogen naar haar toe te gaan?'

De graaf schudde zijn hoofd. 'Ik denk niet dat ik daar goed aan doe.'

Lenya bezon zich even voor ze daar op in ging. 'Ik ben het er niet helemaal mee eens, Grin,' zei ze toen. 'Ze heeft een hoop te verwerken. De dood van haar zoon en haar eigen wekenlange gevangenschap. Het is niet goed om dat alleen te doen.'

'Tja,' zei hij. 'Ik weet het niet. Het was ook mijn zoon en ik vecht me er hier aardig doorheen.'

'Zij is jou niet,' zei Lenya. 'Misschien ga jij sneller. Of je hebt er nog geen tijd voor gehad door al je werk. Het zou zelfs kunnen dat je je in het begin met mij hebt afgeleid. Maar als dat zo is, komt het vroeg of laat nog een keer boven, Grin. En dan is het niet goed om alleen te zijn. Ik zou proberen haar te bezoeken, met haar te praten en die pijn te delen. Zelfs als jullie geen geliefden meer zijn, dan nog delen jullie een hele lange geschiedenis. Misschien kunnen jullie wel weer vrienden worden.'

De graaf knikte kort, met een droevig glimlachje. 'Ik weet het niet... Maar als ik dat wil, is het misschien ook beter dat jij en ik elkaar niet al te vaak onder vier ogen zien, zoals nu, Lenya. Ik zeg het niet graag, maar het zou geruchten aan kunnen wakkeren en dat zou de kans op enige verbetering met Oteira doen verdwijnen, denk ik.'

'Ik snap het. Maar ik denk dat je ook wel doorhad dat ik niet

van plan was om hier te blijven. Nou ja... Ik had het kunnen overwegen als het geen probleem voor jou zou zijn. Maar ik denk niet dat ik me daar zorgen over hoeft te maken...'

De graaf keek haar even fronsend aan. 'Oh,' zei hij toen, terwijl er langzaam een betekenisvolle glimlach om zijn mond verscheen. 'Je bedoelt... Er is iemand, toch nog?'

'Min of meer,' zei Lenya. 'Ik weet nog niet helemaal waar het heen gaat, maar het bevalt me wel.'

'Maar die blijft hier dus ook niet?' zei hij.

'Hmm, ik denk van niet. Het ligt niet helemaal vast, maar...'

'Wie is het?' zei de graaf. 'Jolaus?'

Lenya keek even verrast op en proestte van hilariteit. 'Nee, nee, nee!' zei ze en ze schudde grijnzend haar hoofd. 'God, hoe kom je erop?'

'Ah,' zei de graaf. 'Kallin dan? Nee maar.'

Lenya zweeg even bedenkelijk, met een ondeugend glimlachje op haar lippen. 'Nee, ook niet,' zei ze toen.

Het gezicht van de graaf betrok. 'Wat? Toch niet Dalos?'

Ze keek hem met dat uitdagend glimlachje aan over de lange tafel. 'Dalos... én Symethra.'

De graaf gaapte haar verdwaasd aan. 'Goeie hemel... Dat... eh... Van zoiets heb ik nog nooit gehoord.'

'Ik ook niet echt,' zei Lenya. 'Maar 't is wel leuk. Je kunt nog eens iets doen in... eh... "ploegendienst".'

'Ja, ja, hou dat maar voor jezelf!' zei de graaf snel. 'Maar... Ga je... Ga je bij ze blijven?'

'Voor nu wel. Zolang ik het leuk genoeg vind.'

'Slaap je daar ook vannacht?'

'Ik ga in elk geval even mijn gezicht laten zien. En dan kijken we wel wat we willen.'

De graaf knikte met een onzekere brom, alsof hij niet wist wat hij zich er allemaal bij voor moest stellen.

Lenya besloot hem nog wat meer uit te dagen. 'Je vindt het niks, hè?' zei ze met een flauwe grijns.

De graaf keek op. 'Eh... Ik...' zei hij aarzelend. 'Ik weet het niet,' zei hij toen tactvol. 'Ik denk in elk geval dat ik niet bepaald recht van spreken heb.'

'Jij was toch degene die zei dat een huwelijk tussen twee mensen is?'

‘Nou, dat is ook zo. Maar er zijn ook gezinnen zonder huwelijk, stiekem of openlijk. Ik weet niet wat ik daarvan vind en ook niet van jullie toestand, maar het is in elk geval niet hetzelfde als je partner bedriegen.’

‘Dat vind ik nou ook, Grin. Ik ben erg blij dat je dat inziet. Al zou ik het fijn vinden als je het geen “toestand” noemt.’

‘Hm, ja... Nou, misschien is het goed om het hierbij te laten voor vanavond. Ze wachten immers op je, toch?’

Lenya stond op, tilde de zoom van haar japon een stukje op en boog overdreven met haar knieën. ‘Als u zo vriendelijk wil zijn mij de weg te laten wijzen, heer graaf.’

Er werd geklopt.

‘Wie is daar?’ zei Dalos.

‘Ikke!’ zei Lenya overdreven zangerig.

‘Kom maar.’

De deur ging open en het gezicht van Lenya verscheen met een ondeugend glimlachje en een verwachtingsvolle frons. Die uitdrukking verdween zodra ze Symethra zag. ‘Oh? Wat is er?’ Ze trok snel de deur achter zich dicht en liep op het bed af.

Symethra en Dalos zaten op de rand. Dalos had zijn arm troostend om Symethra’s schouders. ‘Het komt even binnen,’ zei hij.

Lenya ging aan Symethra’s andere kant zitten. ‘Andria?’

Symethra knikte. ‘En Pergin en Bugot en nog wel meer die het niet gehaald hebben,’ zei ze door haar tranen heen. ‘Maar vooral Andria. Vooral zij.’

Lenya sloeg ook haar armen om Symethra heen en liet haar voorhoofd met een zucht tegen Symethra’s slaap rusten. ‘Liefie toch.’

‘We kwamen langs haar kamer,’ zei Symethra. ‘En toen mijn oude... Daar heeft ze nog wel eens gelogeed, als het niet ging, weet je.’

‘Was ze angstig?’

Symethra knikte. ‘Geef haar eens ongelijk. Toen we weggingen, voor die Splinters... Oh, ze haatte het zo dat ik wegging. Maar toen we terugkwamen was ze ineens verloofd met Pergin. Het ging daardoor zoveel beter met haar.’

‘Ze was eigenlijk het dapperst van iedereen,’ zei Dalos. ‘Ze

kon zich onmogelijk verweren en toch gaf ze niet toe.'

'En hij gaat er eindelijk voor boeten,' zei Lenya. 'Voor al die dingen.'

'Het gekke is: het had me juist leuk geleken om jou en Sabeth het kasteel te laten zien,' zei Symethra. 'De zaal, de hof, het badhuis... De kamers waar we ooit sliepen.'

'Het eerste bed waar we ooit samen in sliepen,' zei Dalos. En hij klopte met zijn vrije hand op het matras.

'Ja, dat is waar. Hier op het Heeresteen is het pas echt begonnen,' zei Symethra. 'Tussen ons, bedoel ik. Maar ik had hier niet helemaal op gerekend.'

'Is het beter als ik jullie even alleen laat?' zei Lenya.

Symethra wisselde even een blik met Dalos. Zijn blik zei haar dat de beslissing aan haar was. Zo ver waren ze dus eigenlijk al gekomen, dat ze aan een snelle blik genoeg hadden.

'Nee, blijf maar,' zei ze tegen Lenya. 'Maar laten we wel... Laten we gewoon lekker gaan slapen. Ik ben zo moe.'

Soms was hetzelfde bed beslapen al genoeg. De afgelopen maanden hadden ze dingen gezien en meegemaakt die ze nooit verwacht hadden. Maar sinds Lenya deel aan hun liefde nam, waren er ook in dat opzicht allerlei nieuwe dingen ontdekt. Met zijn drieën of juist niet met alle drie. Terwijl Dalos een keer met Jolaus en Kallin Centauren Bier was gaan drinken en Sabeth al in slaap was geweest, hadden Symethra en Lenya de hele avond voor elkaar gehad. In de badhuizen van Damalion had Symethra Dalos en Lenya alleen gelaten terwijl zij met Sabeth de schilderijen in de Grote Zaal was gaan bewonderen. En vaak genoeg had Lenya hen ook even alleen gelaten, bijvoorbeeld omdat ze meer zin had in een klimpartij of een wandeling.

Na die nacht in Telmapurx, waarin ze het erop gewaagd hadden, had Symethra zich afgevraagd of dat wel verstandig was geweest. Dalos was er nog het meest verbaasd over geweest, maar Lenya had geen spijt gekend. Het was immers precies iets voor haar geweest: lekker eigenzinnig en tegen de regels in, maar ook helemaal eerlijk. Het enige stiekeme eraan was dat ze het niet aan de grote klok hingen. Het kon Lenya weinig schelen dat Symethra en Dalos in de ogen van de buitenwereld een braaf getrouwd stel leken en zichzelf niet meer

dan een goede vriendin of iets dergelijks, zolang ze maar niet overdreven schijnheilig deden. Symethra was wel bezorgd geweest of Lenya zich op die manier geen “aanhangel” voelde, maar Lenya maakte zich blijkbaar niet druk. Hun vrienden hadden het zo onderhand wel door, zei Lenya – zo nee, dan hadden ze stront in hun ogen. En wat de rest van de wereld dacht, kon haar weinig schelen. Dus wat gaf het om het stil te houden?

CXCIX. Een vreemd weerzien

De vrees dat iedereen op straat hen zou herkennen, was ongegrond gebleken. Ongetwijfeld hielp het dat ze er nu zo waardig uitzagen en Symethra een deftige sluier over haar haren droeg. En dat ze de achterstraatjes namen...

Het liefst zouden ze via het achterdeurtje naar binnen zijn gegaan, maar de kans was te groot dat er dan niet opgedaan zou worden, dus liepen ze alsnog via de steeg naar de voordeur.

‘Kijk,’ zei Dalos, wijzend naar de latrine verderop. ‘Nyctoreth was serieus via dat ding uit de stad ontsnapt.’

‘Praat me er niet van,’ zei Jolaus grimmig.

‘Nou, ik wist dat ‘ie gek was, maar dit...’ zei Lenya spottend.

‘Zo grappig is het niet,’ zei Jolaus. ‘Er zijn mensen gedood bij die ontsnapping, zoals de kapitein van de wacht. En die schoft ging er dus met de Splinters vandoor.’

‘En denk aan de Gnomen die ze hier eerst gedood hebben,’ zei Dalos.

‘Echt waar?’ zei Sabeth verschrikt.

‘Van mij mogen ze héél veel dingen met die gast gaan doen,’ zei Jolaus.

Ze kwamen aan de voorkant van de Bibliotheek uit. Sabeth staarde vol bewondering naar het timpaan met daarop de afbeeldingen van alle volkeren van de Alliantie. Blijkbaar had de haast van de oorlog voorkomen dat de Orken het reliëf verwoest hadden. Of de orders om de Bibliotheek intact te laten...

‘Hoe oud is dit wel niet?’ zei Sabeth.

‘Zo oud als de stad zelf misschien,’ zei Symethra. ‘Gek, hè? De Bibliotheek is niet door de graven van Birea of de koningen van Andraniëe gesticht. Hij is in feite helemaal onafhankelijk. Maar daarom zou je hem eerder verwachten bij een klooster of universiteit. Of op Avalon. Of bij de Elfen, als het dan los van de Mensen moet staan. Maar hij staat hier, in een Mensenstad, zonder dat hij van de Mensen is. De grootste en oudste bibliotheek van heel de Alliantie.’

Dalos had ondertussen op de deur geklopt. Het duurde even voor er wat gebeurde, dus bleven ze even rustig afwachten.

‘Dus hier had Nyctoreth ook die tekst over Kourpach gevonden,’ zei Jolaus. ‘Een stom toeval...’

‘Toeval bepaalt meer dan we denken,’ zei Sabeth. ‘Maar soms gelukkig ook ten goede.’ Ze glimlachte naar Symethra. Als er toch iets toeval was geweest, was het wel hoe zij elkaar gevonden hadden.

Lenya leunde met haar armen over elkaar tegen de dichtstbijzijnde zuil aan. ‘Heel toevallig sta ik weer eens in een portiek te wachten, ja,’ zei ze droog. ‘Als de mensen maar niets geks gaan denken.’

‘Ach, jij,’ zei Jolaus. ‘Maar ik denk wel dat er geen portier is, want het duurt wel lang.’

‘Is er überhaupt wel iemand?’ zei Lenya.

‘Dat kan best,’ zei Dalos. ‘Maar als Gerandros in zijn eentje is, duurt het wel even voor hij bij de deur is.’

Precies op dat moment schoof het luikje open, alleen om meteen weer dicht te gaan. De deur werd met een enthousiaste zwaai geopend en toonde de grote, brede gestalte van de in pij gehulde Gerandros. Het grijze, met hoorns en schubben bedekte gezicht, lachte hen uitbundig toe. ‘Symethra, Dalos! En Jolaus! Mijn oude vrienden, welkom! Ach, en Sabeth en Lenya! Jullie natuurlijk ook, welkom!’

Ze traden binnen en Gerandros onthaalde hen met open armen. Letterlijk, want hij moest en zou Symethra en Dalos even omhelzen. Tegenover de enorme Drakand, die hen met gemak van de grond kon tillen, zou je haast bang worden dat hij zijn eigen kracht niet kende, maar gelukkig wist Symethra wel beter.

‘Kom binnen, kom binnen, jullie allemaal! Wat een genoeg jullie te zien! Hemel, Jolaus, wat loop je moeilijk. Een oorlogswond?’

‘Nee, een vriend die mijn leven heeft gered,’ zei Jolaus. ‘Maar niet zonder prijs.’ Hij tikte met de stok op zijn kunstvoet, die tactvol in een leren schoen verborgen zat. ‘Ik ben geen horrelvoet, maar kunstvoet.’

‘Goede hemel, jullie hebben mij een hoop te vertellen,’ zei Gerandros. ‘Maar laten we niet hier blijven staan. Kom, we gaan naar achter.’

Gerandros ging hen voor de grote zaal in, langs alle kasten

vol boeken. Het zag eruit alsof er geen vijand ooit een voet had gezet in de Bibliotheek. Zelfs het marmer vertoonde nog geen krasje. Gerandros zelf leek ook helemaal hersteld van zijn oude verwondingen.

‘Dat is nog eens een verzameling,’ mompelde Lenya.

Symethra gluurde even opzij naar Sabeth, die zo te zien haar ogen uitkeek.

‘Ongelooflijk dit,’ zei Sabeth zacht.

‘Ongelooflijker dan al het andere dat je intussen gezien hebt?’ zei Jolaus.

‘Ach, nee...’ zei Sabeth. ‘Maar je kunt het allemaal toch niet met elkaar vergelijken?’

Ze kwamen op het uiteinde van het gangpad, waar de grote ruimte met de ronde leestafel was. Gerandros bleef opeens staan. ‘Oh ja,’ zei hij, ‘er is hier een bezoeker,’ en hij wees naar wat papierrollen met pen en inkt die op de tafel lagen. ‘Ik had hem de boeken die hij zocht gewezen en toen klopten jullie aan. Ik ga even kijken of hij nog hulp nodig heeft en hem zeggen dat ik gasten heb. Ga maar vast naar mijn kamer.’ Gerandros liep terug het gangpad in en sloeg af om tussen de kasten te verdwijnen.

Sabeth maakte van de gelegenheid gebruik om haar ogen nog wat meer de kost te geven. ‘Dat ze zo dicht bij huis, zo lang geleden al zoveel moois konden maken.’

Jolaus hinkte naar de deur achter de leestafel die naar het halletje van de achterdeur leidde. ‘Mijn laatste herinneringen eraan zijn wat minder.’

‘Weer iets met die schoft?’ zei Lenya.

‘Ja. Nou ja, de allerlaatste keer dat ik hier was, was eigenlijk toen we hier boeken zaten door te spitten in de hoop uit te vinden wat voor wezen Symethra ontvoerd had. Maar de keer daarvoor...’ Jolaus wees naar de hoek onder de glas-inloodramen. ‘Dat is de plek waar meneer Nyctoreth ons de strot af dreigde te snijden als Symethra de Splinters niet “eventjes” voor hem zou gaan halen. Terwijl hij wist dat dat bijna onmogelijk was.’ Jolaus wendde zich weer af, opende het deurtje en liet iedereen het halletje in gaan.

‘Tja,’ zei Lenya somber. ‘Intussen kan ik me goed voorstellen hoe je je toen voelde.’

‘Het was helemaal slecht afgelopen als die Aardmannetjes zich niet ineens tegen hem gekeerd hadden,’ zei Dalos. ‘Toen hebben we hier nog staan vechten met die gek van hem, die Crys.’ Hij opende de deur naar de kamer van Gerandros. ‘Die is hier in deze kamer doodgegaan. Gooide zich zo op onze zwaarden. Eigenlijk zag je meteen aan hem dat hij geschift was. Van die ogen die haast nooit knipperden, weet je wel.’

‘Dat zegt niet zoveel, hoor,’ zei Lenya. ‘Ik heb zat mensen ontmoet die weinig knippen of vreemd staren. En toch zijn het zelden moordenaars.’

Symethra ging het kamertje als laatste binnen en sloot de deur achter zich. ‘De laatste keer dat ik hier was, lag Gerandros hier op zijn bed te herstellen.’

‘Hadden ze hem verwond?’ zei Sabeth.

‘Nee, dat was gebeurd tijdens onze reis door de Portalen. Hoe meer Splinters je bij je had, hoe duidelijker je tijdens je reis Noxoran waarnam. Ik bedoel, je zag hem niet of zo, maar je nam iets vreselijks waar dat jou in de gaten had. Nu weet ik dat hij dat was. Je voelde als het ware dat hij je zag en naar je lonkte. Voor mij was dat al een verschrikking, maar Gerandros wist natuurlijk toen al wie het was en hij is altijd bang van Noxoran gebleven. Dus dat leidde hem genoeg af om hem op de heenweg te verwonden, want je moest ontzettend geconcentreerd door die Portalen reizen. Die verwonding en angst maakten dat hij zich op de terugweg nog slechter concentreren kon, zodat hij hier zwaargewond aankwam. Viviane heeft hem toen op een of andere manier naar Avalon gebracht om hem daar te laten herstellen. Dat was de laatste keer dat ik hem zag tot het einde van de oorlog.’

‘Ik ben nog in deze kamer geweest toen ik al die boeken hier doorzocht,’ zei Dalos. ‘Ik heb hier zelfs geslapen.’ Hij grinnikte.

De deur ging langzaam open en Gerandros kwam binnen. ‘Zo. Maak het jullie gemakkelijk. Kan ik jullie iets aanbieden?’

‘Dat verklaart meteen het een en ander, ja,’ zei Gerandros.

Een ketel kruidentheo later hadden ze het meeste wel verteld, tot en met de arrestatie van Nyctoreth.

‘Sinds mijn terugkomst ben ik bezig met de Bibliotheek opnieuw te inventariseren,’ vervolgde de Drakand. ‘Om zeker te

weten of er iets ontvreemd is in de oorlog. Dat is een enorm karwei, maar ik merkte al vrij snel dat er wat boeken niet op hun plek stonden. Die zijn echter vrij snel in het paleis in Kusropol teruggevonden. Ik ben vooral benieuwd hoe Nyctoreth het ontdekt heeft, want ik had geen weet van dat perkament.'

'Wat ik ervan begrepen heb,' zei Symethra, 'heeft hij, toen hij tijdens de jacht op de Splinters de Bibliotheek had bezet, wat boeken opgezocht over onderwerpen die hem interesseerden, gewoon uit verveling. Zo ook over Kourpach. In één van die boeken kwam hij toen het vel perkament tegen. Tijdens de inname van de stad herinnerde hij zich het perkament en heeft hij het uit nieuwsgierigheid opnieuw opgezocht in de hoop dat iemand het voor hem kon transcriberen. Die iemand bleek Fanril te zijn.'

'Hmm... Ja,' bromde Gerandros. 'Arme, arme Fanril. Zo gebruikt te worden door iemand aan wie je trouw bent omdat je je verschuldigd voelt.'

'En arme Kournal,' zei Jolaus. 'Ik vond hem op Wilaron al behoorlijk angstig en afstandelijk, maar ik had nooit gedacht dat hij zo waanzinnig had kunnen worden. Ik geloof nooit dat het alleen aan die tekst gelegen heeft.'

'Dat was het laatste zetje,' zei Symethra. 'Hij was een paar maanden na ons bezoek aan Wilaron al overgelopen, weet je nog? Gewoon, uit wanhoop. En daarna heb ik hem op de Vlakte en in Noxorans legerkampen steeds erger zien worden, tot hij me nog nauwelijks leek te herkennen. Hij vrat zichzelf helemaal op van angst en hopeloosheid. Daar was geen redden meer aan.'

'In elk geval blijkt uit deze hele geschiedenis toch maar weer hoe beperkt de kennis van een bibliothecaris kan zijn,' zei Gerandros. 'Ik heb geluk als ik weet welke boeken hier allemaal staan, maar ik ken de inhoud duidelijk lang niet zo goed als ik zou willen, zelfs na al die eeuwen. Het heeft vast niet geholpen dat ik liever niet aan de tijd terugdenk waarin Kourpach leefde. Hmm... Erg zonde in elk geval dat er nog zoveel levens aan die tekst verloren gegaan zijn.' Hij fronste somber. 'Ik kende Tharven. Ik heb hem rond zien rennen in Damalion, toen hij nog een kind was. Het is erg treurig. Het meest van al voor

Imrys, die er nu mee leven moet.' Hij zuchtte. 'Ik ben in ieder geval blij te zien dat jullie er nog zijn. En dat jullie hem gestopt hebben.'

'Ga je nog mee voor de rechtzitting?' zei Dalos.

'Hmm, ik weet het niet,' zei de Drakand borrelend. 'Het voelt als een soort principekwestie om het wel te doen, maar ik betwijfel of het veel uit zou maken. Schuldig wordt hij hoe dan ook bevonden. De voornaamste vraag is niet óf maar hóé ze hem terecht zullen stellen. En ik heb er geen behoefte aan om dat bij te wonen. Ik denk niet dat het erg prettig zal zijn.'

'Maar je kunt getuigen op het proces,' zei Symethra. 'Getuigen van alles wat je gezien hebt. De dingen van voor de oorlog, maar misschien ook wat ze hier allemaal hebben aangericht.'

'Dat is waar, al viel het erg mee wat ze hier in de Bibliotheek hebben aangericht,' zei Gerandros. 'Ik denk dat de Demon zelf het slot geopend heeft, waarna Nyctoreth of Fanril er met de reservesleutel vandoor is gegaan. Maar die is inmiddels ook weer terecht. Eigenlijk hebben ze het, op die paar boeken na, grotendeels onberoerd gelaten. Ik moet zeggen dat het mij verrast, maar misschien wilden ze het als hun eigen naslag kunnen gebruiken.'

'Maar om even terug te komen op je getuigenis,' zei Jolaus, 'er is toch voor de oorlog genoeg gebeurd om van te getuigen?'

'Jazeker,' zei Gerandros. 'Maar daar waren jullie ook bij. En zoals ik zei: maakt het wel echt uit voor de veroordeling?'

'Ik begrijp je punt,' zei Jolaus. 'Je moet verder doen wat je goeddunkt, oude vriend. Maar dat je het weet: wij getuigen allemaal.'

'Alle vijf?' zei Gerandros. 'Heel goed.'

'Alles zes,' zei Lenya. 'Kallin is er ook nog.'

'Ach, ja,' zei Gerandros. 'De held van Kusropol, hm? Waarom is hij niet meegekomen?'

'Hij is op het slot gebleven,' zei Symethra. 'Hij zal zich nooit helemaal gemakkelijk voelen bij het idee dat er niet één van ons in hetzelfde gebouw is als Nyctoreth.'

'Nou ja, hij weet dat iemand met de juiste hulp zelfs uit de Diepste Kerkers wegkomen kan,' zei Lenya veelbetekenend.

Gerandros knikte brommend. 'Ik snap dat gevoel van hem

wel, ja. Met iemand als Nyctoreth. Maar ik had hem graag ook gesproken. Hij is even welkom als jullie allemaal.'

'Tja,' zei Sabeth, 'hij is handig met mensen, maar houdt er ook van om op zichzelf te zijn.'

Gerandros lachte borrelend. 'Over dat laatste kan ik wel meepraten, ja. En wanneer gaan jullie verder naar Kusropol?'

'Morgen al,' zei Dalos. 'Dan zijn we er in een week of twee.'

'Hmm, hmm... En hoe lang zal het daarna nog duren? Een week misschien?'

'Dat durf ik niet te zeggen,' zei Symethra. 'Een berechting kan heel snel gaan, maar soms duurt het nog maanden voor het zover is.'

'En daarna? Wat zijn jullie plannen?'

'Ik weet het niet,' zuchtte Jolaus. 'Mijn tijd als soldaat is wel voorbij. Ik heb onderweg veel nagedacht over wat ik straks ga doen. Maar wie wil er nou een mankepoot?'

'Meer dan je denkt?' zei Gerandros. 'Het ligt aan je vaardigheden en talenten. Kun je schrijven?'

'Ja, natuurlijk. Maar wat dan nog? De meeste manke soldaten die ik ken -'

'- konden lezen noch schrijven,' zei Gerandros. 'Daarom eindigen ze vaak aan de bedelstaf. Maar als je echt bang bent dat niemand een oud-soldaat als klerk wil, kun je altijd nog je graaf om een gunst vragen. Zelfs als hij niets voor je heeft, denk ik dat hij best een aanbeveling voor je wil schrijven.'

'Ach, wie gelooft er nou dat dat echt is?' zei Jolaus balsturig.

'Nou ja, om zoiets te vervalsen moet je wel een héle goede schrijver zijn,' zei Lenya droogjes.

'En over het juiste lakzegel beschikken,' zei Sabeth.

'Juist. En jullie, Symethra?' vroeg Gerandros. 'Gaan jullie weer op het slot wonen hier?'

'We zijn er nog niet helemaal uit, maar heel veel zin hebben we daar niet in,' zei Symethra. 'Misschien gaan we wat rondtrekken, tot we ergens een nieuw plekje vinden om neer te strijken.'

'En ga jij dan mee met ze?' vroeg Gerandros aan Sabeth.

Sabeth knikte. 'Kallin misschien ook, zegt hij. En Lenya.'

Lenya knikte met een opgetrokken wenkbrauw.

'En weten jullie dan al waar je eerst heen wil?' vroeg

Gerandros.

‘Geen idee,’ zei Dalos. ‘We hebben de landen in het westen gezien en het zuiden. We zouden nog langs de kust kunnen gaan trekken, naar het zuidoosten.’

‘Leutheria krijgt mijn veto!’ zei Lenya overdreven.

Gerandros lachte even, maar toen viel er een vertwijfelde stilte.

‘Zeg,’ zei Sabeth aarzelend, ‘jij kent de bewoners van Avalon toch, Gerandros?’

‘Ja,’ zei hij. ‘Al heel lang.’

‘Kunnen we daar niet naar toe?’

Even leek iedereen verrast door die vraag. Zo’n reis had nog nooit een optie geleken.

‘God, ja, waarom niet?’ zei Symethra. ‘Ik ben daar ook nog nooit geweest. Ik moet het met al zijn saaie verhalen doen.’ Ze wees plagerig naar Dalos.

‘Hmm... Het toeval wil dat ik al van plan was hen in te lichten over Nyctoreths arrestatie,’ zei Gerandros. ‘Ik kan dan net zo goed vragen of jullie het eiland mogen bezoeken.’

‘Hoe praat jij dan met ze?’ zei Jolaus. ‘Die Portalen zijn er niet meer, toch?’

‘Ja, dat was heel handig geweest,’ zei Gerandros gelaten. ‘Ik mis het wel. Maar toen ik op Avalon aansterkte heb ik er voor het eerst in lange tijd weer eens geoefend op een andere methode. Contact maken via een meditatieve trance, als het ware. Het is niet gemakkelijk, maar ik word er langzaam beter in. Misschien kun jij het ook leren als je daar bent, Symethra.’

Dat idee maakte Symethra niet erg enthousiast. ‘Nou, wie weet,’ zei ze maar.

Gerandros merkte blijkbaar iets aan haar. ‘Slechts een voorstel,’ zei hij. ‘Als je naar Avalon gaat, kan ik me alleen wel voorstellen dat ze daar graag willen weten hoe je het maakt. Je was immers verwond door de Demon en hebt daarmee een paar dagen op het randje van de dood gebalanceerd, tot de Tien je weer terug zonden. Vergeef me, maar het ligt voor de hand dat zoiets sporen nalaat. Is dat ook zo, Symethra?’

‘Dat wel,’ zei ze. ‘Die tunnel naar Kourpachs stad, die kwam ik door omdat de Dansende Duivels op de vlucht sloegen toen ze mijn littekens zagen. Volgens mij heb ik er een soort

bescherming aan over gehouden. Die heb ik ook gebruikt tegen Kourpachs geest.'

De Drakand wreef peinzend over zijn kin. 'Dat geeft te denken. Nou ja, laat ik niet op zaken vooruit lopen. We spreken af dat ik Viviane inlicht en dan zien we verder. En zelfs als je hen wilt bezoeken, ben je nergens toe verplicht, hè? Weigeren kan altijd.' Hij stond op. 'Het wordt ons tijd dat ik ga kijken of de pater nog verdere hulp nodig heeft. Wanneer willen jullie dat ik laat weten of ik meega?'

'Nou, we vertrekken dus morgenochtend,' zei Dalos. 'Dus als je weer in een wagen wilt...'

'Nee, dat hoeft niet, hoor,' zei Gerandros. 'Een stoet met de graaf en zijn escorte trekt toch wel bekijks. Als ik morgenvroeg nu eens bij de oostpoort op jullie wacht...'

'Dus je gaat mee?' zei Symethra.

'Ik denk het, ja,' zei de Drakand. 'En anders horen jullie het daar morgenochtend van me. En wat Avalon betreft: dat horen jullie ook nog, maar ik kan me moeilijk voorstellen dat ze jullie geen toestemming geven.'

'Het zou wel heel bijzonder zijn om die plek te zien,' zei Sabeth.

'Zoals alles van de afgelopen reis?' zei Lenya droogjes.

Iedereen liep inmiddels naar de deur.

'Lijkt het je niet interessant dan?' zei Sabeth. 'Vind je er zo weinig aan?'

'Oh, ik vermaak me prima,' zei Lenya. 'Ik vind het alleen wel heel bijzonder hoe jij iedere keer je ogen uitkijkt.'

'Het zijn gewoon allemaal plaatsen die ik nooit had verwacht met mijn eigen ogen te zien,' zei Sabeth terwijl ze het halletje door liepen naar de zaal. 'Dat verwacht bijna niemand, tot en met de heren en vorsten aan toe. En als je dan bedenkt dat ik ooit op straat verkommerde...'

Zodra ze de zaal in stapte verstomde Sabeth. En Symethra zag meteen waarom. Aan de leestafel zat een pater, gebogen over een stapel dikke boekwerken. Toen hij opkeek zag ze wat al gedacht had te zien. Deze man kwam uit Prondors. Het was vader Johanos.

De pater had het zelf nog niet eens door. Hij stond beleefd op om de binnenkomers te begroeten en nam zijn leesbril af.

‘Hebt ge nog iets van node, eerwaarde?’ vroeg Gerandros.

‘Een kleine lessenaar, wellicht,’ zei de pater. ‘Voor de schouders. Maar verder heb ik volgens mij wel wat ik zoekt.’ Hij knikte beleefd naar het gezelschap. ‘Goedendag.’ Toen viel zijn blik op Symethra en staarde hij haar even aan met toegeknepen ogen. ‘Vergeef mij,’ zei hij. ‘Mijn ogen zijn niet wat ze geweest zijn. U, eh... Nee maar, mejuffrouw Symethra, is het niet?’

Symethra besloot het gesprek maar aan te gaan. Er was nu geen ontkomen meer aan, maar misschien zou hij Sabeth niet opmerken. ‘Het is inmiddels “mevrouw”,’ zei ze. ‘Of “dame”.’

‘Ah!’ zei de pater en hij wees met zijn brilletje naar Dalos. ‘Ja, ja, ja... Mijn felicitaties! Ja... Ja, we hadden u graag nog eens gezien in Prondors, onder meer als getuige in het proces tegen Volor. Maar die schurk schijnt in de oorlog toch nog ontsnapt te zijn.’

‘Ik weet er alles van,’ zei Symethra stijfjes. ‘Ik ben hem helaas nog tegen het lijf gelopen, tweemaal zelfs. Maar waar hij nu uithangt mag de hemel weten.’

‘Ach,’ zei hij. ‘U heeft ook uw portie van de oorlog gehad?’

‘Meer dan mij lief was,’ zei ze. ‘Maar dat is een erg lang verhaal, eerwaarde. Het was allemaal heel anders gelopen als ik niet naar Prondors was gegaan. En als vrouwe Rinda mij haar broche niet gegeven had.’

‘Ah, ja, vrouwe Rinda,’ zei vader Johanos. ‘Zij is er nooit meer bovenop gekomen, vrees ik. Ze is afgelopen winter gestorven. De kou, maar ook ondervoeding vrees ik. De levenslust was gewoon op. Het arm schaap.’

‘Hoe is het met Bernos en Estra?’

De pater fronste even alsof hij niet meteen paraat had wie dat waren. Toen schoot het hem blijkbaar te binnen: ‘Oh, goed, goed. Een tweeling, inmiddels. En het volgende kind is op komst.’

‘U bent goed op de hoogte.’

‘Ik doe mijn best, al word ik nooit gelijk frater Niklos. Oh, hij is trouwens weer helemaal hersteld. Volgens mij is hij elke dag dankbaar dat hij nog leeft, als u snapt wat ik bedoel! Welnu, ik zal u niet langer ophouden, u en al uw... gezelschap.’ Terwijl hij zijn blik langs iedereen liet gaan viel zijn oog ineens op Sabeth, die ineengedoken, met een klein mondje omlaag staarde, alsof